

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Jánosi-utca 54. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadjunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja

Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyedévre . . . . . 1 frt.
Tanítóknak egész évre . 2 frt.
" fél évre . . . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca 1. szám a. a. könyvnyomdában — Ide intézendők a kiadóhivatali előfizetés, hirdetés, nyiltér és egyéb felzárások.

A hirdetés díja:

Egy háromsoros petősor terfoga . . . . . 6 kr.
Bélyegdíj minden beiktatás után . . . . . 30 kr.

Nyiltér:

Egy sor . . . . . 20 kr.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetés legezészerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Szólj igazat.....

A legutóbbi megyebizottsági közgyűlés egyik határozatával foglalkozó mult heti vezércikkünk teljes komolysággal és férfias nyíltsággal mutatott rá egy sajnálatos és fölöttébb elszomorító ellentétre, mely a vármegye, mint közintézmény és annak székhelye, mint erkölcsi testület között, az utóbbi évek corumpált politikai irányzatától táplálva, mindinkább élesebbé vált. Nyilvánult ez az ellentét, melyet pusztá eltagadással megszüntetni egyáltalán nem lehet, azon általános ismeretes gyakori surlódásokban, melyek a vármegye és a város hivatalos érintkezésében több ízben előfordultak. Nyilvánult legutóbb a vármegyei közgyűlés tárgyaló-termében és annak azon határozatában, melyvel egy merőben helytelen elvi kijelentés ellen irányult városi előterjesztés — minden komoly és alapos indok nélkül — figyelmen kívül hagyatott.

Az ezen ellentétek indító okaira vonatkozólag általunk a minap közzétett levél, mely, a valószínűleg megfelelően, jórészt társadalmi viszonyainkban találja amaz ellentétek keletkezésének előzményeit, tárgyilagos és higgadt ezafolat helyett szenvedélyes, féktelen haraggal találkozott. Az egyik, ellene irányuló cikk egyenesen a legsértőbb személyeskedés terén mozog, végkép szemelől tévesztvén azt az elvet, mely szerint az ellenfélben is becsülni kell a meggyőződés és véleménynyilvánítás szabadságát.

Mi a nyilvánosság terén nyilvános, közérdekű kérdéseknek ilyen hangon való tárgyalását egyáltalán nem tartván helyén valónak, és fölöslegesen vélvén a köztisztletben álló levélirő megvédését, e helyütt csupán lapunknak ezen ügyben követett magatartására öhajunk a következőkben visszatekinteni.

T Á R C Z A.**Ki a legény a csárdában?**

Megszólt a csaták riadója,
Útközésre készen a sereg;
Meggygyszín zászló az ellen kezében,
Kék, a megyszín ellenfelének.

Ott a hátat kaczagány takarja,
Körül bársony, zsinór szövű át
Itt a kelet zubbony fogja által
Mint repkény a berkí rózsá fat.

Ott a fegyver, ősi juss dzsidája,
Itt modern jog pajzsként tárva ki,
Hogy az ellen féltelms hadával
Szembe tudjon, ha kell, szállani...

Szembe szállott... lobog már a zászló,
Meg nem in'g a kékszín embere,
Bár jól tudja, — igazsáért küzdve —
A küzdőnek betörök feje.

Igen, mert ha ma igazat szólasz,
Reád zúdúl az egész világ;
Elesett lesz még az is, ki tegnap
Melléd simult, mint igaz barát...

Hadilábon áll tehát a kék szín,
Véle szemközt az ellen hada.
Folyik a harez lankadatlan hével
Kábító a hareznek mámorá.

Mindkét részen jól edzett vitézek
Mérk össze a kifent aczél,
Istenem! a kettő közül melyik
Nyeri el a kitűzött babért?

A meggygyszín, az erősen számít rá,
Azért is, mert sok az embere,
Még tán azért, ha elfogy az, háta
Meggett áll a hajdúság zöme.

A kékszín — böles hadvezérhez illőn —
Bár öhajta, de nem kell neki:
Nines agara, melynek a nyakába
Verseny után felbigyeszheti.

Midőn a kéményseprési szabályrendelet tárgyában hozott alispáni határozat a városi képviselőtestület közgyűlésén tárgyalás alá került, lapunk teljes tárgyilagossággal foglalkozott a határozat azon kitételével, mely szerint „a vármegyei székház külön hatósági területet képez.“ A lehető legszelidebb formában, a lehető legenyhébb kifejezéssel jellemeztük e kitételet, mint olyat, „mely nyilván nincs a legszerencsésebben megválasztva.“ S midőn annak messzemenő horderejére utaltunk, módot és alkalmat kívántunk adni arra, hogy egy elhármarkodott s tételes jogunkban egyáltalán nem gyökerező kijelentés az illetékes tényezők higgadt megfontolása nyomán helyesbítették. Tettük ezt annyival inkább, mert sokkal inkább összegegyeztethetőnek véltük és véljük a határozatot meghozott hatóság méltóságával e tarthatatlan kijelentés elejtését, semmint azt, hogy ahhoz görcsösen ragaszkodva, pusztán a forma kedvéért az — különböző távoleső magyarázatokkal commentálva — fentartassék. Bizvást reméltük, hogy idevágó, a legtisztább meggyőződés és a legjobb indulat sugallta megjegyzéseink komoly fontolóra vételének eredménye a tárgyhöz különben sem tartozó elvi kijelentés egyszerű mellőzése leend.

S ime, mi történt?

A mult hó 27 én végbement megyebizottsági közgyűlés az állandó választmány javaslatára alapján egy határozatot tett magáévé, melynek szóhangzása a következő:

„Törvényhatósági közgyűlésünk elismeri, hogy a vármegyei székház azon **különleges** helyzete, mely az 1878. évi XXIII. t. cz. 2. §-ában kifejezést nyert, a községekről szóló 1886. évi XXII. t. cz. 4. §-a által **fenn nem tartatott** és így az az anyagi jog szempontjából Rimaszom-

bat rendezett tanácsú város területén feküdvén, a város hatósága székházunkra is kiterjed.

Tekintve **azonban**, hogy a **rendőri végrehajtás** tekintetében, mennyiben a folytonosan fennálló gyakorlat értelmében vármegyei székházunknál a **rendőri felügyeletet** alispánunk saját, kirendelt közegeink által gyakorolta, s e jog törvényes intézkedés által sem megszüntetve, sem megváltoztatva nem lett, **vármegyei székházunk külön elbánás és tekintet alá esik, e tekintetben a városi hatóságot a közvetlen végrehajtás joga meg nem illeti, s az csakis közvetve, alispánunkhoz intézendő megkeresés útján foganatosítható;**

tekintve, hogy alispánunk*) határozatának **nehéztelt kitétele**, — mely különben sem képezi annak rendelkező részét, csak a **fentebbi értelemben vett különállásnak** kívánt kifejezést adni, s ily értelemben **teljesen törvényes alapon áll:** — Rimaszombat rend. tan. város képviselőtestületének előterjesztése teljesíthetőnek nem találtatott.“

Hogy ezen határozatnak a megyebizottsági közgyűlésen lefolyt tárgyalása bőséges alkalmat nyújtott a Rimaszombat város ellen irányzott kíméletlen támadásokra, az megtörtént tény, melyről nagyszámu élő tanu tehet bizonyosságot. Mi a közgyűlésről szóló tudósításunkban bírtunk annyi erkölcsi bátorsággal — s ezért csak nem vagyunk elítélhetők? — hogy a közgyűlés tiszteltreméltó testületével szemben is kifejezést adtunk merőben ellentétes nézetünknek.

Mi nem helyezkedhettünk azon álláspontra, hogy a rendőri végrehajtás tekintetében a megyei székház önálló, illetve különálló terület, s hogy azon a városi hatóságot a közvetlen végrehajtás joga meg nem illeti.

Nem helyezkedhettünk pedig azért, mert a

*) Voltaképpen: alispáni hivatalunk, mert nem az alispán hozta.

Tizenkétszer esaptak immár össze,
Tizenkétszer győzött már a kék,
Tizenkétszer mosolygott felülről
Örömeiben a hatalmas ég.

Tizenharmadszor most tüzött össze,
Reng belé a föld a talp alatt;
Mint ha világhódító csatáját
Most tartná az örök kárhozát.

Reng a föld, a levegő meg reszket,
Nagy zavar van földön, föld felett.
Hadi tervét a meggygyszín hadának
Eláztatták a zord fellegek.

Sötétség van, a harez még is dül, fül;
Reggelre tán ha kigyúl a fény,
Majd megtudjuk: hogy ki az erősebb
S a csárdában, ki lesz a — legény?!

Gömöri Dongó.

A rendjel.

Irta: Alphonse Daudet.

Egy este — Algériében történt, vadászat után, Schelif-lapályán, pár mérföldnyire Orléansville-től — heves zivatar lepelt meg. Falunak, karaván-szerájának nyoma sem volt. Amerre a szem ellátott, csupán törpefenyűn, sűrű bozótban és hosszas elnyúló felszántott földön akadt meg. Maga a Schelif pedig a záportól dagasztva nyugtalanítóan háborgott és az a veszedelem várt rám, hogy az éjet moesárban kell kihuznom. Szerencsémre a miliawahi hatóság velem volt polgári tolmácsának eszébe jutott, hogy a közelben elrejtve egy törzs lakik, melynek agája jó ismerőse — ellátároztuk hát, hogy ennek a vendégszeretetéhez fordulunk.

A lapályának ezen arabs falvai mélyen bele vannak rejtve kaktuszokba és opuncziákba, a kunyhói olyan alacsonyok, hogy Duanzak kellő közepben voltunk már, mikor a falura ráismertünk. A napszaka vagy az eső terítette-e el ezt a mélységes esendet? annyi bizonyos, hogy a vidék olyan szomorúnak tetszett, mint ha valami nehéz bánat nyomná. Köröskörül a szántóföldeken ott felejtették a termést. Mindenütt másutt betakarították már a gabonát, csak itt hevert a földön, elhagyatva, rohadófélben. Eke, borona esővíztől rozsdálódva hevert szerteszerűen. Az egész telep a végső elsatnyulás képét mutatta. Közledeztünk még csak a kutyák sem ugattak. Időközönként egy-egy

kunyhóból gyerekszívaj hallatszott ki, vagy a sűrűből egy-egy legény kopaszra nyírt feje avagy egy öreg kilyukadt haikja bukkant elő. Itt ott a esaliban kis szamarak vagezgetták a fogaikat. De se ló, sem ember — mint ha még mindig a nagy háborúk idejében élénk és a lovasok hónapok óta harezban volnának távol.

Az aga ablakalán fehér-falu hosszú háza sem tetstett a többinél élénkebbnek. Az istálló nyitva állottak, jászolai üresen és nem volt szolgálégyény, aki a lovainkat általvegye.

„Mennék tán a mór kávézóba“ — szólott kísérőm. A mór kávézó az arab előkelőnek elfogadó-terme. Ház a házban, melyet időközi vendégeinek száma muzulmán és a jó, udvarias és barátságos lélek itt adja ki vendégszerető melegét, melyet a családi életben a legszűkebb körre korlátoz a törvény.

A Si-Sliman aga mór kávézója ép úgy nyitva állott és ép oly esőndes volt, mint az istálói. Magas fehérre meszelt falai, fegyver-diszítései, strucz-tollai, széles, alacsony, falonfutó pamlagai csak úgy esapzottak az esővíztől, melyet a szél a nyitott ajtón bezuította... És mégsem állott üresen. Ott volt elsőbb is a kávé, valami vén, rongyos kabyll, ki fejét térdére szegve, gémberedett a felfordított braseró mellett. Meg aztán az aga fia, egy lázas, halvány beteg ifjú ember, aki fekete burnuszába burkolódva hevert a pamlagon, lábától két óriás agárral.

Hogy beléptünk, alig hogy észrevettük; az egyik agár épen hogy csak megemelte a fejét és a fiu épen hogy csak rajtunk jártatta szép fekete lángbanégő szemét.

„Hát Si-Sliman!“ kérdé a tolmács.

A kávé fejé fölé emelte kezét és a távolba mutatott... Megértettük, hogy az aga valami távol nagy uton járhat; de mivel az eső nem engedett utra kelünk, a tolmács oda fordult az aga fiahoz és arab nyelven tudára adta, hogy apja barátai vagyunk és kérjük, adna másnapig szállást. A fiu leküzdve lázát, fölemelkedett, a kávésnak kiadta rendeleteit, aztán udvarias mozdulattal a pamlagra mutatott, mint ha azt mondaná:

„Vendégeim vagytok.“ Arabs módra fejhajtva, ujjahegyével esókot vetve köszöntött, aztán büszkén burnuszába burkolódva, az aga és gazda méltóságával távozott.

A kávé újra felszította a brazéroját, két kis esuprot tett fölébe és míg a kávéval bajmoldott, az ura utjáról és a törzse sajtószereit elhanyagoltságáról egyetnást sikerült belőle kicsiklanozunk. Gvorsan beszélt a kabyll, vénasszony módjára és torokhangokkal, teljes szép nyelve majd tuláradt, majd meg hosszú hallgatásban esuklott el.

Lapunk mai száma hat oldalra terjed.

rendőri végrehajtás tekintetében tételes törvényeink vármegyei székház és egyéb a város területén létező vagyona nézve különbséget egyáltalán nem téven: e kettő között törvényes alapon a rendőri végrehajtás tekintetében különbség általunk sem tehető. Ubi lex non distinguit, nec nobis distinguere licet. Számítatlan, a gyakorlati életből merített példával igazolhatók ezt, mely példák közül a legmeggyőzőbbben kitűnik, hogy e különállás pusztán fictió, és hogy a határozat követelte „megkeresés”, illetve közvetett végrehajtás lehet udvarias szokás, lehet illendőségi követelmény, de semmi esetre sem törvényes kötelezőség. Hogy azonban csupán a legfrappánsabb esetet említsük, bizonyára mindannyiunknak élénk emlékezetében van még Szende Béla volt honvédelmi miniszter vejének: Pausz Sándor krassószörénymegyei alispánnak letartóztatása, kit nyilván a hozzá intézett *előleges megkeresés nélkül* tartóztattak le hivatalában, tehát a megyei székház területén.

Hangsúlyoznunk kell továbbá, hogy az 1886. évi XXII. t. cz. 21—23. §-ai épen abban különböztetik meg a rend. tan várost a kis és nagy községektől, hogy míg ez utóbbiakban a rendőri hatóságot a járási főszolgabíró gyakorolja, addig a rendezett tanácsú város *maga kezeli* a tűz- és közrendőrséget, a piaci, mezői, vásári, építészeti és közegészség-rendőrséget, s gyakorolja a rendőri bíraskodást is. Ebből az folyik, hogy a közgyűlési határozat szempontjából a rendezett tanácsú város, illetve annak rendőrkapitánya, mint *első foku* rendőri hatóság a megyei székház területén teljesítendő funkciója tekintetében *saját másodfoku hatóságához*: az alispánhoz tartoznak megkereséssel fordulni, *mielőtt elsőfoku funkcióját végezhetné*. S ilyképp *engedélyt adna a másodfoku hatóság oly első foku intézkedésre, melyet ugyanezen másodfoku hatóság van hivatva esetleges fellebbezés folytán felülbírálni*. Ez a hatásköröknek nyilván teljes összezavarása.

Ugyde nem érthetünk egyet a megyebizottsági közgyűlés határozatával azért sem, mert az önmagával, — vonatkozólag első része saját második részével — áll kiegyenlíthetetlen ellentétben. Ha kiterjed a város hatósága a megyei székházra; akkor nem állhat a város által fellebbezett alispáni hivatali kijelentés törvényes alapon, mert ez ipsissimis verbis így szól: „Vármegyei székházunk *lülm hatósági területet képez, saját szabályrendeletnek van alávetve* még rendőri tekintetben is.” S ha e kijelentés nem áll törvényes alapon, akkor az annyival könnyebben elejthető volt, mert tévedni emberi dolog, s mert nap-nap mellett látjuk, hogy téves elvi kijelentéseket bármely hatóság minden habozás nélkül rektifikál.

Ha e helyett a megyebizottsági közgyűlés azt tekinti feladatának, hogy magyarazza, vonatkozólag magyarázni igyekezzék az alispáni hivatal határozatát: akkor utalunk kell arra, hogy e két faktor természetes viszonya erre alapot nem

nyújt, másrészt a nyújtott magyarázat legkevésbé sem szerencsés, mert — eltekintve a bevezetéstől — nemcsak hogy a fellebbezett határozatban egyáltalán nem foglalt elveket magyaráz abba bele, hanem önmagában véve sem alapítható a tételes jogra.

Ezekben foglaltuk össze szigorú tárgyilagossággal, minden személyes él nélkül meggyőződésünket a szónyegen forgó, nem kicsinyelhető jelentőségű ügyben. Hogy az a létező ellentéteket kielesítette, az — fájdalom — egyenesen a nem szerencsés megoldásnak tulajdonítható. Mert egy előterjesztésnek esetleg érdekesebb (?) hangja nem elég ok arra nézve, hogy az előterjesztés *érdemileg* mellőztessék.

S midőn lapunk hasábjain az ügyben tért engedünk a lap körén kívül álló egyének nyilatkozatainak, hangsúlyozzuk, hogy tért engedünk volna bármely megfelelő ezáfolatnak is, mert mindezt a nyilvánosság organumai részéről mulasztathatlan köteletségnek hisszük és valljuk. Ezen szempont fog vezérelni bennünket továbbra is a közügy önzetlen szolgálatában, arassunk azért bár gáncot vagy dicséretet.

Nyilatkozat.

— Válasz ama bizonyos polgárnak. —

Tekintetes Szerkesztő ur!

A „Gömör” vasárnapi számában egy városi polgár ódat zeng arról a mély rokonszenvről, mely a rimaszombati polgárság és a vidéki intelligencia között fennáll. Nem tartom lehetetlennek, hogy vannak egyének, kiknek nincs okuk az ellenkezőt állítani, de általában véve rokonszenvről beszélni ott, a hol köztudomás szerint már évtizedek óta — sajnos — a legélesebb ellentétek fejlődtek ki: egy kissé több mint jámbor jóhiszeműség. Ez a valóban költött dolgokkal való elburkolás.

Hogy a vidék mennyire szereti a várost, bebizonyította a legutóbbi megyei bálon, melyre még intelligensebb városi családok sem hívtak meg; bebizonyította a két év előtti nőegyesületi majálison, mely talán a nagy szeretet miatt, epigrammszerű befejezést nyert; bebizonyította a politikai küzdő téren a képviselő választások alkalmával: bebizonyította a megyei közgyűlési termében és bebizonyította a mindennapi életben használt „bugris polgár”, „eivis, csutorás” elnevezésekkel, melyek a mily jelentéktelenek lényegükben, ép oly jellemzők azokra nézve, a kik a gúny és lenézés czélatáival használják. A ki e kétségbevonhatlan tényekből rokonszenvet lát kisugározni, ám lássa és sütkérezzék annak fényében, de én s velem együtt az igazi polgárság zöme, a sajnálatos tényekből kifolyó igazságot nem áldozhatjuk föl holmi álomképekért, melyek optikai csalódások szüleményei. A mi meggyőződésünk az, hogy e sajnos viszony létrejöttében semmi tényleges részünk nincs s mégis minket állítanak bűnbakul. Am tegyék. Mi megmaradunk hivatásunk keretében, a munka mellett, s míg dolgozunk, nem igen zenghetünk ólakat arról a rokonszenvről, mely a vidéki intelligencia körében, kivált az utóbbi időkben elementáris erővel tört ki. Tartozunk az igazságnak avval, hogy kivételképen vannak oly intelligens és derék urak, kik a pol-

fogadta a boltosok szerencsekívánatait. Körülte tolongott a kíváncsi népség: „Ime, Si-Sliman... az emberour (a császár) megküldte neki a keresztet.”

A kis mór-asszonyok, akik esemegére jöttek a fürdőkhöz, fehér fátyoluk alól hosszú, csodálkozó pillantást vetettek a szép, ezüst keresztre, melyet a gazdája olyan büszkén viselt. Ó, vannak még szép perecek is az életben...

Hogy beesteledett, Si-Sliman sietett, hogy a gumját elérje és egyik lába már kengyelbe volt, mikor lélekszakadva érte utól a prefektura egyik sauchja:

„Itt volnál Si-Sliman, tüvé tettem érted az egész várost... Gyere, gyere, gyorsan, a kormányzóznak beszéde van veled!”

Si-Sliman gyanútlan követte. De hogy a palota nagy mór udvarába értek, ott találta régi ellenfelét, az arab hatóságbeli fellebbvalóját. Gonoszul mosolygott ez az ember. Si-Slimant megijesztette az ellenfél mosolya és reszkette lépett a kormányzó termébe, aki lovas módra ült meg a széket, úgy fogadta.

„Si-Sliman” szólt hozzá szokott brutális kiméletlenségével, gögös orrhangján, melylyel egész környezetét rettegésben tartotta, „kedves idegen Si-Sliman... szörnyen sajnálom... de tévedés esett... Nem neked volt az a rendjel szánya, hanem a zug-zugok kaidjának... Bizony vissza kell adnod...”

Az aga szép bronzfeje kipirult, mintha kohótűz érte volna. Göresösen vonaglott a teste, a szeme fellángolt, de csak egy villanásra. Lesütötte és meghajolt a kormányzó előtt.

„Ur vagy fölöttem”, szólott és letépve kebléről a keresztet, egy asztalkára tette. A keze reszkett, hosszú pilláin köny rezgett. A kormányzót is szinte meghatotta.

„No no öregem, jövő esztendőre megszlesz.” Jóakaróan nyújtotta neki a kezét. De az aga mintha nem látta volna, felelet nélkül meghajlott és eltávozott. Tudta mit tarthat az ígért felől és a hatósága eselszövénye folytán mindenkorra megbéstelesítettnek látta magát.

Kegyvesztésének története már kiszivárgott a városba. A Bab-Azoun-uteza zsidói gunyosan nézték, mikor elvonult előtök. A mór boltosok pedig számozva fordultak el tőle és ez a szájalom még a gunynál is jobban bántotta. A fal mentén lopódzott tova, a legsötétebb sifátorokat kereste föl, a honnan a keresztet letépte, mintha nyílt seb sajgását érezte volna. És egyre csak arra gondolt:

„Mit szólnak majd a lovasaim, mit az asszonyaim?” Vad düh fojtogatta. Látta magát amint szent háborút

gárság törekvéseit mlétányolják s ott, a hol lehet, támogatják is, de hogy a többség nem rajong értünk, az bizonyos. Még olyan urat nem láttunk, aki anyagi és főleg szellemi képességeivel vezetésünkre vállalkozott volna. Kénytelenek vagyunk a magunk erejéből haladni és ha lassan is, de haladunk. Vajjon kié lesz a jövő...?

Egy másik polgár.

Műkedvelői előadás

A játékony czél legtöbbszörre áldozatokat kíván a társadalom tagjaitól, de bizonyára azok áldoznak a legtöbbet, kik a közönség színe elé állanak kiforcsított képességekkel s kritikát mondatnak magukra még az ahoz nemértők részéről is. A közvélemény tolmácsa, a hírlapírói toll, megbénul ilyenkor; köve tartja a szereplők iránt való figyelem, a játékony czél iránt való jó akarat. A szombati műkedvelői előadás azonban kivételt képez; a közvélemény leplezetlen ítéletét nem gátolják mellétekintetek, a szereplők kora és állása őszinteséget követel. És mi őszinte örömmel konstatáljuk, hogy a kritika minden irányban kedvező, szereplők és rendezőség teljes elismerést érdemelnek.

Csikó Gergelynek „A vadrózsa” című három felvonásos színművét tanulták be ifjaink s bár a darab Csikóknak nem valami kiváló alkotása, ifjú műkedvelőink teljesen élvezhetően interpretálták.

Benyó Anna mint özv. Hallayné, Benyó Aranka mint Busa Péterné, figyelmes és gondos alakításban mutatták be elismerésre méltó képességeiket Katona Honával együtt, ki Marcsa szerepében ügyesen és elevenen mozgott. Kicsiny, de rendkívül hálás szerepe volt Mindsze nti Honkának is, ki mint Juczi igen kedves jelenség volt. Sokkal nehezebb szerep jutott Törköly Margitnak, ki mint Klára, a darab hősnője lett; igazi vadrózsa, e kedves virág symbolikus tulajdonságaival együtt. Szerepét műkedvelői erőket felülmúló gondos tanulmány tárgyavá tette s ennek tulajdonítható, hogy egyszerű, minden vesztekléstől ment érzelmes játéka már az első jelenetben rokonszenvet keltett s e rokonszenvet az egész előadás alatt végig kísérte. A nők játékát általában szép siker koronázta s a közönség mindeniket az elismerés látható jeleivel — gyönyörű virágcsokrokkal — jutalmazta.

A férfi szereplőkről is elismeréssel nyilatkozhatunk; egyik másik oly alakítást mutatott be, a minőt még gyakorlott színészek sem produkálhatnak minden nap.

Különösen Bodor Dezső, a Kapor István gazdag töképezés szerepében, ki zsugorságának és összeférhetlen természetének áldozata lesz; a törekvő műkedvelő e minden rokonszenvet nélkülöző jellem alakját mindenestre beható tanulmány után helyes felfogásban mutatta be. Vecsey Ferencz körül mélyen mélyen tipikus borbély volt, minden szava, minden mozdulata, anélkül, hogy csak egy pillanatra is túlzott volna, általános derűtséget keltett s a tetszésnek e hargos nyilvánulása a legszebb kritika, melyben a közönség részesít. A Igóver Andor a csavargó Boglár Bálint tragikai momentumokban gazdag szerepét néhol megkapó hűséggel alakította. Nőveik Béla a szerelmes esendbiztosból esínált rokonszenves alakot, míg Netkovszky Albert, mint segédtanító egyéniségének megfelelő szerephez jutott. A Koncz Lőrincz zugproxiátor szerepét Bohus Béla töltötte be, kit nyílt színen is megtapsoltak nyilván azért, hogy már megelőzőleg az előadás előtti „izgalmak” következtében túlszított idegrendszerét egy kissé felvillanyozzák. Igen esninos alakítást mutattak még be Hármán János (Busa Péter), Okolicsányi János (Ferkó), Netkovszky Ernő (áll. főnök), Bendik János (orvos), Noszkó István (esendőrkáplár). Különösen Seres Barna a vasuti portás és Törköly László vizsgálóbíró rövid szerepében is figyelmet keltettek. Hiányos volna tudósításunk, ha fel nem

hírdet a vérben ázó marokkói határon, vagy a gumja élén száguld át Algiron zsidókat fosztogatva, keresztényeket ölte és beleveszve abba a vad zürzavarba, melyet szegénye rejtésére maga indított meg. Mindent leelőbbnek tartott, mint hogy visszatérjen a törzséhez... Egy szerre bosszútervei közepette megváltó kinyilatkozásképen ötlött eszébe az emberour.

Az emberour... Mint minden arabsnak, Si-Slimannak is ebben az egy szóban öltött testet az igazság és a hatalom eszméje. A bomlázó mohamedán birodalomnak ez volt a tulajdonképeni feje; ez a másik, a stambul, csak távol álomképen tünt fel elébe, láthatatlan pápának, aki csak a lelke fölött ur és a mi hedzsrankban tuljuk, mit ér ez a hatalom

De az emberour nagy ágyúval, zuávjaival, vas-pánczéflottáival! Amint ez az ötlete támadt, Si-Sliman érezte, hogy megmenekült. A császár biztosan visszaadná neki a keresztjét. Növez napi utról van csak a szó és olyan biztos volt dolgában, hogy ráparancsolt gumjára, várna rá Algir kapujánál. Másnap reggel hajóra szállt Párisnak, nyugodt volt és vidám, mintha zarándok uton volna Mekka felé.

Szegény Si-Sliman! Már egy hónapja, hogy elutazott, de ami levelet asszonyainak írt, a visszatérésről azokban egy betű sem állott. Négy hónapja, hogy a szegény aga ott vesztegelt Párisz gözkörében, minden idejét a miniszteriumokban töltve, mindenütt lövő téve, be-lekelölve a francia közgazgatás rettentő gépezetébe. Hivatalból hivatalba, szép burnuszát az előszobák fapad-jain piszkolta el, levele a kihallgatást, melyet soha meg nem kapott. Estére aztán hosszú bús ábrázatával minden méltósága ellenére is neveléséget volt látni, mint kéri el a portástól a hétel garniban szobája kulcsát és mint lépeget fáradtan, de mindig büszkén lépcsőről-lépcsőre.

Eközben a lovasai keleti fatalizmussal vártak a Bab-Azun kapu előtt kuporogva. A karókhöz kötött menek a tenger felé nyertettek. A törzs felbomlásnak indult, a termés a földéken elrothadt munkások híján. Az asszonyok és gyermekek számlálták a napokat, gondolatuk mindig Párisban járva. Kin volt nézni, mennyi remény, gond és baj fűződött ahhoz a kis piros szalaghoz. Mi vége lesz ennek?

„Csak az isten tudja” szólt sóhajtva a kávé és mezitlen karját a félig nyílt ajtón át a félholdra emelte, mely halványan bukkant elé a fölleges égen.

emlitenők a kis Bódy Béla és Czaga, ny István iskolás fiúk közreműködését is, kik a nagyobbak harmonikus előadásába egészen beillettek.

A közönség a nézőtér teljesen betöltötte s a jövedelem mérsékelt helyárok mellett is jóval fölülmulta a kétszáz forintot.

Előadás után a jóvéri fiatalok táncra kerekedtek s a reggeli órákig fosztelen jó kedvvel mulattak.

A rendezés körül Bodor István gimnáziumi és Törökly József közs. isk. igazgatók fáradoztak önlelő buzgalommal; a szerep gondos betanulására, s az élőthi alakításra fektetvén a főszűt a sima és egybevágó előadásért a nyilvános elismerést méltán megérdemlik.

Pár évvel ez előtt egy sikerült diák előadást megismételték; vajjon nem jut eszébe valamely egyesületnek felhasználni az alkalmat ezuttal is arra, hogy ez előadás közelebről ismételtessék?

Törvényszéki esernök.

A rimaszombati kir. törvényszék bünyűi osztályánál a jövő hét folyamán nyilvános tárgyalás alá a következő ügyek vétetnek:

November hó 23-án.

1. Sikkasztás vétségével vádolt Klement Lajos és István elleni bünyű.

2. Pour Dániel ellen sikkasztás és esalás miatt indított fenytő ügy.

3. Tamás János elleni súlyos testi sértés miatt folyamathoz tett ügy.

4. Vojtko Péter ellen súlyos testi sértés címén emelt bünyűi ügy.

5. Sulek István és társai ellen magánosok elleni erőszak büntette és könnyű testi sértés miatt indított fenytő ügy.

6. Felsőbb bírósági ítéletek kihirdetése.

November hó 24-én.

1. Zsarolás vétségével vádolt Parobek János és társa elleni bünyű.

2. Súlyos testi sértéssel terhelt Zavadszky János ellen indított fenytő ügy.

3. Lopással vádolt Paizs Pálné elleni ügy.

4. Hatóság elleni erőszakkal terhelt Liszka Mihályné ellen folyamathoz tett bünyű.

5. Skókán János ügyében II-od bírósági ítélet hirdetés.

Hírek és vegyesek.

A királyné névünnepe. Folyó hó 19-én ünneplik országoszerű Erzsébet magyar királyné nevé napját. Városunkban az ez alkalomból szokásos ünnepi istentiszteleten a róm. kath. templomban a katonaság és a hivatalok képviselői megjelennek.

* Esküvő. Megyénk érűtletre és eselekvsmódra egyaránt élőkélő két családja fényes ünnepet ül folyó hó 22-én. E napon tartja Geszteten egybekelését putnoki Putnok Móríz országgyűlési képviselő szentimrei Károlyi Saroltával, megynék egyik kiváló szépségével. Az eskűt a vőlegény a következő jelentéssel tudatja: „Özv. putnoki Putnok Móríz szűl. friváldi Frivaldszky Matild örömmel jelenti fiának putnoki Putnok Móríz országgyűlési képviselő, es. és kir. tartalékos huszárhadnagyának, szentimrei Károlyi Saroltával, néhai szentimrei Károlyi Károly és neje szűl. benedekfalvi Luby Sarolta leányával Geszteten folyó évi november hó 22-én tartandó egybekelését. Kelemér, 1892. november havában.” — A menyasszony családja részéről kiadott jelentés így hangzik: „Szent-imrei Károlyi László v. b. t. t. nyugalmazott magy. kir. udvari alkanczellár, a szász kir. Érnest rend nagy keresztese, örömmel jelenti unoka hugának néhai szent-imrei Károlyi Károly és neje szűl. benedekfalvi Luby Sarolta leányának: szent-imrei Károlyi Saroltának putnoki Putnok Móríz országgyűlési képviselő, es. és kir. tartalékos huszárhadnaggyal, özv. putnoki Putnok Móríz szűl. friváldi Frivaldszky Matild fiával Geszteten folyó évi november hó 22-én történendó egybekelését. Gesztete, 1892. november havában.” Mint érűtűlűnk, a menyasszony család gyászára való tekintetből az eskűvő a legszűkebb család körben fog végbemenni. Szívbeli kívánjuk az Eg áldását a szép frigyre.

* Megdöbentő gyászcsapat híret vettük lapunk zártakor. A legjobb és legnemesebb nők egyike: Hamvay Zoltán jóságos hitvese, minden női erűnyeknek megtestesűlt mintaképe f. hó 15-én hirtelen elhunyt. A szerető hitvest és odadó hű édes anyát orvul támáda meg unokája kórágynál a pusztító betegség s ragadta el egy nagy számú család és kiterjedt ismerűsi és baráti kör igaz, őszinte fájdalmára. A család a következő megható gyászjelentést adta ki: Hamvay Zoltán, mint férj; igazi árvái: Hamvay Mária, vőlegényével: Székly Istvánnal, — Erzsébet, férjével: Bečlik Ivánnal és kis fiokkal: Pistukával, — Ifj. Hamvay Zoltán, mint gyermekei; özv. Fodor-Abaffy Mária, mint anya; Fodor Anna, férjével: Isaák Istvánnal s gyermekeivel; Fodor Izaura, férjével: Polgári Károlyval s gyermekeivel; Fodor Terézia, férjével: Kubinyi Aladárral és gyermekeivel; Fodor Erzsébet, mint nűvérek; Okolicsányi Gáspár és gyermekei, mint söger; özv. Molnár-Abaffy Erzsébet, mint nagynűne; úgy maguk mint a nagy számú rokonság nevében is a vigasztalhatlan bánattól megtört szívvel jelenti a legjobb nő, páratlan anya, hű gyermek, szerető testvér, illetve sógornő s unokahugnak: Hamvay Zoltán szűletett Fodor Mária úrnőnek Alsó Vályban, 1892. nov. hó 15-én történt váratlan gyors elhunytát. Egyetlen szenvedő fia apolálásának szentelte életét; megmentette egyetlen unokája életét önfeláldozó apolásával — s ezeket fizette meg drága életével. Áltott porhűvele folyó hó 17-én fog ideiglenesen a vályi sírkertben az anyaföldnek, az ev. ref. vallás egyszerű szertartásával, átadatni. Örök béke lengjen áldott hamvaí felett! Jó lelke terjessze ki áldó s védő karjait odafentül is vigasztalhatlan övéi felett!

Hivatalos vizsgálat. Rozsnyóról írjuk nekűnk, hogy folyó hó 9-én, szerdán érkeztek oda Kubinyi Aladár, kir. törvényszékűnk élűnke és dr. Hányi Viktor, kir. ügyűzűnk, hogy a rozsnyói kir. járásbírósgát hivatalból megvizsgálják. A vizsgálat e hó 12-ég tartott és a mindenben tapasztalt rend és lelkiismeretes ügykezeléssel láthatólag teljesen megvultak elégedve, minék elismerű szavakban kifejezést is adtak. Az igaz magyar vendűszeretettel látott vendűgek Rozsnyón való tartűzkodásának tiszteltetésre

Rozsnyó város intelligenciájára közvesorát rendezett a társalgási egylet helyűegeiben. Nem volt hiány a szellemes toasztokban és az általános jűkedvet Berki Flóríz jó zenekara csak fokozta. Az ünnepeit vendűgeket éltették: Dr. Markó Sándor, Hajesi Sándor, Kramaresik Károly, Tirser István, Dr. Mayer Mór, Dr. Stropm Ignáz és Lenkey László. Társadaloműnk két kiváló alakja szives szavakban mondott köszönetet a sok jó kívánsgát és a rozsnyói társas élet tartűs virágzásáért írűtette poharát. A lakoma vig borozás között a késű éjjeli órákban ért véget.

Katonai hír. Rosenauer Jűzsef tűzér alezredes, a helybeli tűzérűgeosztály parancsnoka, f. hó 14-én érkezett vissza két havi szabadságűdeje után, melyet Bécsben és Karlsbadban töltött. A tűzér tisztikar őszinte szívűlyességgel fogadta kedvelt parancsnokát, s tiszteltetésre f. hó 15-én este kedűlyes zártkűrű vacsorát rendezett a „Három Rűzsa“ éttermében

Helyűreigazítás. Lapunk közelebbi számában azon hírt hoztuk, hogy Schönleitner Károly és Simkű Ande tanárokat az iteni törvényszékűz állandó írás-szakértűknek nevezték ki. E hírnűket kiegészítűnk azzal, hogy ugyarakkor Törkűly Jűzsef, Czíkora István, Wagensommer János és Kozák István urak is hasonló minűsűsűben revezettek ki.

Halálozás. Vetűk a következő gyászjelentést: Thomka László, Thomka Zsuzsanna és férje Zajatz István: Pista gyermekűkkel a saját, valamint a nagy számú rokonság nevében is fájdalmas szívvel jelenti a forrűn szeretett legjobb édes anya, anyű, illetve nagyanya és rokon özv. Thomka Lászlóné szűl. Zajatz Zsuzsannának élete 64-ik évében, rövid szenvedés után, folyó hó 13-án este fél tíz órákor történt gyászos elhunytát. A megboldogult hűlt tetemei folyó hó 15-én, déltűn 3 óra kor fognak az ág. hitv. evang. egyház szertartásai szerűnt a nyűstyai sírkertben örűk nyugalomra elhelyeztetni. Áldott legyen emléke! Nyűstya, 1892. november hó 13-án.

Magyar isteni tisztűlet Likéren. Mig egyes nem zetisűgi igaztűk hazánk különféle vidékeűn a társadalmi rendet felforgatni igyekeznek, addig egyes helyeken ahol hű hazafiak vezetik idegen ajkű polgártársainkat, örűndetes jelensűgeket is tapasztalunk nemzeti nyelvűnk művelése, terjesztése terűn. Műg csak alig tűnűdezik azon embertelen pánszláv igaztű emléke, ki a félrevezetett s felbűjtogott nyűstyai lakosoknak oly sok kellemetlensűget okozott a papválasztás idejűn, már is magyar nyelvű isteni tisztűletet hallgatnak s évenként négyszer fognak hallgatni az önmagukba szállott nyűstyai töt ajku lakosok, hazafias gondolkodásű derék lelkészűk és az ottani értelműség kezdeműnyezéséből. Mint levelezűnk írja: folyó hó 6-án a likéri evangelikus templomban szűntűn megtartották az első magyar nyelvű isteni tisztűletet, ami Liszky János rimabrézűi lelkész ur hazafiai érdeme, kit áldásos tűrekvésűben a likéri gyártelep tisztű kara és a környékbeli értelműség erűteljesen támogott. Liszky János kezzelteljes szent beszűdét az egyháztárogok és az értelműsűgehez tartozűk nagy száma hallgatta végű. Ezután évenként négyszer lesz Likéren magyar nyelvű isteni tisztűlet. Örűmmel üdvözűljűk a derék kezdeműnyezűket és az egyház magyarosodű tagjait!

Pottás. A f. hó 5-én Rozsnyón tartott műkedvelű szűni előadásról szűlű tudosításűnkéből véletlensűgből kimaradt a dícsérettel kiemelt szereplűk közül Pösch Jűzsef VIII. oszt. tanuló neve, a ki Eleket. Lombainak erűzelmes hadnagy fiat, elismerésre méltű helyes felfogással és biztos könnyűségűl pátstotta. Az igazság érdekében jónak láttuk tudosításűnknek ezt a hiányát pótolni. — r.

A kokovai ágost. hitv. ev. egyház felsű elemi iskolája elaggott 72 éves tanítűjának, Banczik Pálnak lekűszűnése s nyugalomba vonulása követűkzetűben megűre-sűlvén, nevezett egyház f. hó 6-án tartott gyűlésűben elhatározta, hogy a kiűrt pályázatra beérkezett 12 pályázò közül négyet hív meg próbára, és pedig: nov. 13-ikára Polez Jűzsef jolsvai, nov. 20-ikára Droppa Dániel pilisi, nov. 27-ikére Pilszky János maglódű és december 4-ikére Lipták Endre váezi tanítű urakat. Adá Isten, hogy ezen választás úgy a kokovai egyháznak, mint a kishonti esperesűnek is dícsűre välljűk!

Megrendűtű szerencsétlensűg. Sok végzetes bal-esetnek volt már okozója a lűfegyver, akár avatott, akár avatatlan kezek használtűk legyen, s ez nem is lehet máskűpen egy oly eszkűzűl, melynek kizárűlagos célja az öldűklés. E hó 6-án ismét egy oly tragédiát idézett elő, melynek egyik áldozata életűt, másik áldozata lelki nyugalomát veszítte el. Hubai László szűkárosi földbirtokos a déltűni szűrkűletben a Thuranszky-fűle erűdűben vadászatgatra egy bokorban mozgást hall, s úgy e mozgásból mint kutájja nyughatatlanságából a bokorban vaddisűnt sejtve oda lű, s életűt oltia egy szerencsétlen embernek, Szepesi Pál lévártű lakosnak, ki egyedűli gyámola volt munkakeptelen édes atyjának. Hubai László másnap a megrendűtű szerencsétlensűgtől megtűrtűn jelentkezett a tornallyai kir. jűbírűságnál, honnan a törvényszéki bonczolás megejtése céljából Kálniczky aljársbíró azonnal a helyszűnere utazott.

Bűrűlopás. A ezigány tudnivalò, hogy mindenben leleműnyes. A mult hétén esizmára fájt a foga; mivel arra nem tehetett szert, nagy bűlesen kifundálta, hogy egy egész bűrt fog kézhez keríteni s ebből aztán nemesak neki, de a rajkòk egész seregűnek biztosítva lesz a ezizma. Ezen fundálásához képest elesente T. J. helybeli timár mesternek a szarítűn kifűggesztett borjűbűrűt, azonban nem mehetett vele messze, mert a mint halljuk, a bűr a ezigányval együtt kézre került.

Nagyobbszabűsű hangversenyűt tervez egy bizottság a helybeli ág. ev. egyház javára. Kiváló művészűrűk közreműködésűt teszi kilátásba. A műsört, mihelyt össze lesz állítva, közűljűnk. — Tudva van, hogy a nevezett egyház az utòbbi években nagyobb alkotásokat hozott létre. A díszes paplakon kívül modern berendezűsű iskoláépűletet emelt. Epen iműnt hajtott végre olyan műveletűt, mely egész vidéken páratlan. Alagesűveztetta a templom környékűt, hogy elvezetűvén a nagyon is bűsűges talajvizet, megszűnjűk az a százas baj, mely a maszatok és penűszgombák állandò tenyészete által megromlott légkűrű semmikűpen sem tette kellemessű az Isten házában való tartűzkodást. E bajon immár segítve van. Mert alig néhány hete rakták le az alagesűhálózatot, már is szembeűtlű a változás. Elűnt a zűld bevonat, megszűnt a légkűrű nedvesűge s penűsz szaga. Ha a jűvű tavasszal a belsű alagesűvezés is végre lesz hajtva, a ezűl teljesen el van érűve. De a templom belsű restaurálásű még hátra van, mely jelentűkeny áldozatot igényel. Sűt tervben van még az

orgona alapos átalakításű. Mind e bekövetkezű kiadások felűlműljűk a nem épen nagyon népes egyház anyagi erűjét. Ez okból kísűrűli meg most is társadalmi uton, hogy segíthessen magűn, mikiűnt segítségűre jűtt a társadalom az ötvenes évek végűn, midűn tornayűt fűlépűtette, aezűl-harangjait beállította s egyetűlen egy fényes bál ezer forintral többet jűvedelmezett. — A koncert a jűvű január elejűn — vizkeresztű táján — lesz megtartva.

Szabadságozás. Ő Felsűge a király, Gűműrűmegye sorozò bizottsága sok éven át tapintatos katonai elűnűkűnek, Kűttel Attilius es. és kir. alezredesnek, a felűlvizsgálat alapján „ez idű szerűnt szolgálatt keptelen“ gyanűnt várakozásű illetűkkel való szabadságozásűt rendűlte el.

A lejűsűtűtebb Rimaszombat. Annyit olvastunk Stanley afrikai utleírásából, hogy a Kongo erűdű pokoli sűtűtsűge miatt fáklya mellett sem lehet felfedezni abban a napot, de e hét első napján esti 10 órákor meggyűzűdűnk róla, hogy csak Kis Miska ahoz képest, a mint akkor Rimaszombat be volt sűtűtűve, mert itt megint a lámpákat nem lehetett volna a lámpagyűjtogató kalauzolása mellett sem felfedezni, aki különben minden valószűnűsűg szerűnt posztrikon fűlte jubileumát Rimaszombat városű egyvásútűn két éjjelen törtűnt besűtűtedésűnek. Pedig ha a kalendáriumbű bizni lehet, a holdvilág mostanság csak éjjelű utűr szerencsétlet hennűnkűt beesűs látogatasával s így éjjelűg is nem csak minden ötűdik lámpa volna meggyűjtandò. A tapasztalt kivilágításűra felhűjuk rendűrűsűgűnk őber figyelmeűt.

Kűdűs őszű napok váltották fűl a derűlt októbert. Szűrűke felhűk takarjűk el szeműnk elűl az életadó napot. Kűtsűgtelen, hogy az idűjárás nagy befolyással van nemcsak az anyagi világra; ennek hatása alatt áll az ember szellemvilága is. Ebből kimagyarázhatò az a nyomott hangulat, mely ez idűszakban az emberi kedűlyben megfűszkelű magat. Innen a polemikus hang, melyet a lomhán keringű szűl reakciójű szokott elűdűezni, mert a lélek ily esetben alkalmasabb a phisikai íngerek befogadásűra. Végű visszahatása van e kedűlybeli állapotoknak magára a társadalmi viszonyokra. azòval a jelen idűszak a legkellemetlenebb, mert sem hideg, sem meleg. Ha már legalsűbb beállna a fagy, hogy a jűgpályán ki lehetne egyenűliteni a differenciákat; de így a kopaszodű akászűk alatt az emberek spleenje nem lohad meg soha. Csakugyan nűnes sem hideg, sem meleg. A két utòbbi hétén a hűműrű alig sűlyvedt 1.30 Cű-ig s nem emelkedett magasabbra 12.70 Cű-nél. Ez természetesen e hó 3-án volt még dűlben, midűn a nap ki-kibűjt. A lomha felhűk gyűkeret verni látszottak fejűnk fűlűt. Alig lebbent meg olykor a szűllű, az is többnyire délnyugatű. A 15 nap alatt, összesen 12-szer mozdult meg a légkűr, holott 33 észlelésű órán teljes szélesend uralkodott. Csapadék vajmi kevés volt az állandò borulat mellett. Mindűssze két m. m. volt az ég könyűje; annál több a kűd, mely 12 napon Angliára emlékeztetett. A kiparòlgás erűsen absorbeálta a talaj mikro-organ smusait. Szágo szűrvűnk erűs megtámadást szenvedett miattuk. És az abnormitások a légnyomás viszonyaira vèhetűk vissza. A barometer állása a hónap ezen első felűben — 0-ra redukálva — legmagasabb volt 9-én 753.5 m. m., legalacsonyabb 3-án 739.6 m. m. Most is a 749 körül ingadozik. Mig egybeűtt — még megynék felsűbb regiűiban is mártűli táj-kűpben gyűnyűrkűdtek; mi itt a Rima mentűn legfűlebb a Vepor hegységű hűtakart tetűre tekintű, azt az óhajást tápláljuk szűvűnkben: vajha egy kis egészsűges fagy űznè el a bűzűs, spleenes kűdűt e vűlgyrűl!

A nagyhűd utczaű kisűrtet. Egy hét óta azon hír kapott lábra a nagyhűd utczaűban, hogy a Vitális-fűle ház környékűn kisűrtet garázdalkodnak. Ezen hír annyival is inkább hiszűkény követűkre talált, mivel egy két anyòkának sikerűlt elhűtűteni, hogy biz õk látták a kisűrtetűt, a midűn fűstűt és tűzet okádvű, ide s tova futkosott az éjjű sűtűtben. Ez a modern kisűrtet kűvel is szokott dobálòzni s mint beszűlik, a kűzeli estűk egyikűn úgy fűbbe sűjtotta a V. F. szolgálójűt, hogy az meg maű napig is könyűk kűzt apolgatja a kű okozta sebet. Mi igaz a dologban, mi nem, azt nem kutatjuk; annyi azonban bizonyos, hogy az éjjeli órákban a Vitális ház tájékán estűrűl estűre rendűrűk sírbakolnak.

Nyilvános számadás. A gymn. tanuló ifjűság által a tanári nyugdíjűntezűt javára rendezett műkedvelűi előadás bevétele volt . . . . . 214 fűt 40 kr.
Kiadás . . . . . 99 fűt 79 kr.

Tisztűa jűvedelem . . . . . 114 fűt 61 kr.
Felűllűzettek: Vecsey Dezsű ur 4 fűt, Stech Kálnán ur 2 fűt 50 krt, Dr. Cziner Miksa ur 2 fűt, Friedl Gyűrgy ur 1 fűt 50 krt (Putnoki), Kubinyi Imre ur 1 fűt 20 krt, Hámos Aladár ur 1 fűt, Bornemisza Elemér ur 1 fűt, Harman Károly ur 1 fűt, Bihary Gusztáv ur 50 kr., Gees István ur 50 kr., Dr. Kármán Zoltán ur 50 kr., Neusiedler N. hadnagy ur 50 kr., Lűtkovics Lipòt ur 50 kr., Benyò Lajos ur 20 kr., Lengyel Samu ur 20 kr., Porubszky Imre ur 20 krt. Összesen 17 fűt 30 kr. — A nemes szívű felűllűzűtűknek halás köszűnetűt nyilvánítja a rendezűsűg.

Felűlűs szerkesztű: Lűrinczy Gyűrgy.
Kiadò-tulajdonos: Dr. Bernát István.

Magán-hirdetűsek.

E lap kiadója
megvűtelre keres egy közűp birtokot, első sorban Gűműr-vármegyeűben. — Az ajánlatok Budapestre (I. Dűbrentei-utcza 6. szám) kűldendűk.

Hirdetmény.

4655. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a magyar királyi kincstár végrehajtónak Szkokan János hosszúsói lakos végrehajtást szenvedő elleni 36 frt 69 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Hosszuszó községben fekvő a hosszúsói 72. számú telekjegyzőkönyvben A. 1—20. szám alatti ingatlanokból, 8. számú házból Szkokan Jánost illető felerészére a hosszúsói 149. számú telekjegyzőkönyvben bejegyzett részletekből Chovan István illetőségére az árverést 415 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1892. évi december hó 5-ik napján délelőtt 10 órakor Hosszuszó községben a bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 45 frt 50 krt készpénzben vagy az 1881: LX. törvényezikk 42-ik §-ában jelzett, ártólyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333-ik szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. törvényezikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál eléleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-
szolgáltatni.

Kelt Rimaszombat, 1892. évi agusztus hó 6-án.
A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság
Tomcsányi. kir. törvényszéki bíró.

Nagy faeladás.

Mű- és bányafa eladás.

A néhai Kerepessy István és Márton tulajdonát képezett kis-csoltói, nagy-csoltói, lekenyei, pusztatereszkenyei, pelsőczyi erdők összes faállománya, egészben vagy részletekben 1892. évi november hó 22-én d. e. 10 órakor Tornallyán, a nagyvendéglőben magán-árverés útján el fog adatni, mely időre és helyre a t. vevők azzal hivatnak meg, hogy bánatpénzül 10.000 frt teendő le.
A feltételek előzetesen alólirott zárgondnokkal megbeszélhetők.

Kelt Tornallyán, 1892. nov. 1-én.

3—3 Tornallyay Árpád,
zárgondnok.

Hirdetmény.

283. szám. — Alólirott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében, ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszécsi kir. járásbíró 1817. számú végzése által Dickmann Testvérek cég végrehajtató javára Gottlieb Fülöp alsó-balogi lakos regálé-bérlő ellen 631 frt 43 kr. tőke, ennek 1891. év június hó 1-ső napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 46 frt 83 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt s 1892. évi október hó 19-én foganatosított kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 810 frtra becsült suska, lovak, szarvasmarhák, kukorica és szekerek stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek 1844. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Alsó-Balog községében leendő eszközzésére 1822. évi november hó 24-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében, a legtöbbet ígérőnek beesáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz fizetendő.

Kelt Rimaszécsen, 1892-ik évi nov. hó 14 napján.
Salamon Béla, kir. bírósági végrehajtó.

ESKÓR

(epilepsia) 10—*

visszaesés nélkül gyógyítható. Ezer és ezer bizonyítvány tanúsítja a tudomány ezen bámulatos diadalát. A betegségről szóló kimerítő leírások, levélbélyegek kapcsán a következő címre intézendők:

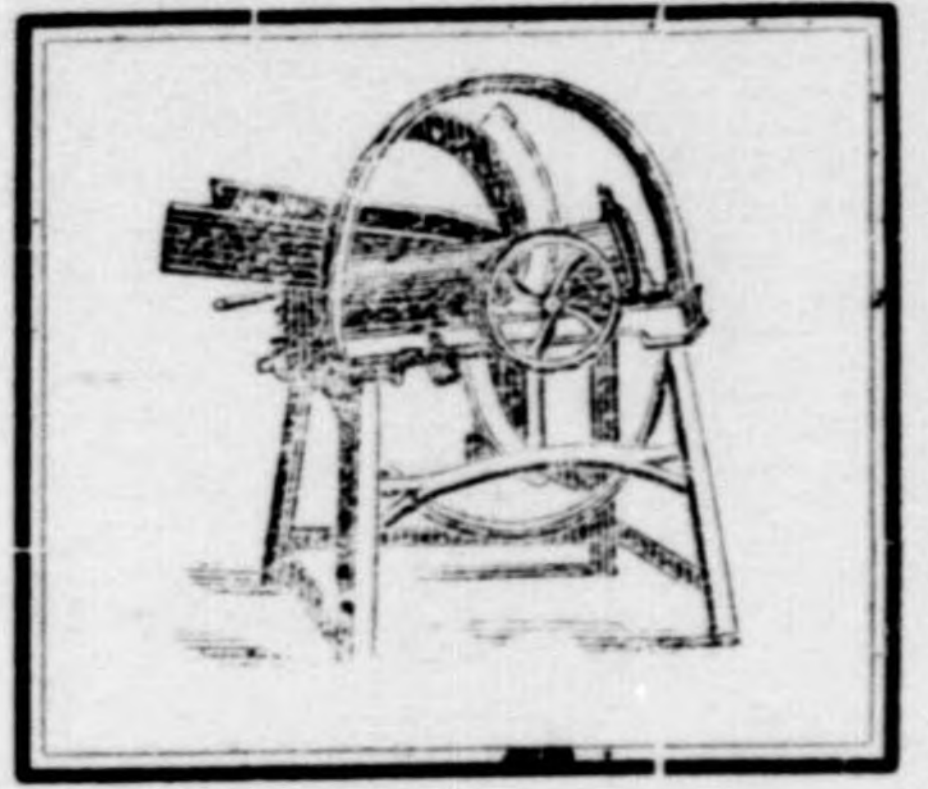
„Office Sanitas“, Paris
30, Faubourg Montmartre.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntödeje Kassán, Eperjesi-ut 6. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmeltartásával czélszerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit, nevezetesen:

Sorvető és szórvavető gépeket,
Szeeskavágókat, kézi vagy járgány hajtásra,
Répvágókat és tengeri morzsolókat,
Olajsajtókat és olajmag-pörkölőket,
Őrlő- és daráló-malmoakat.

Továbbá mindennemű

szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat,
szeszgyár-berendezéseket stb.

Gépeink, eszközeink és egyéb gyártmányainkat készletben tartjuk gyárunkban. Gazdasági gépeink képes, valamint öntödénk gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

2—5

Legjobb óvszer

kolera ellen

az én ugynevezett

kárpáti borovicskám.

3½ literes fonott üveg-kosárban 3 forint,
1 ládika 3 literes üveggel 2 frt 80 kr.
portomentes küldéssel

Christmann L. E.

szepességi különlegességek
szétküldési üzlete

Szepes-Őr-Mihályon, (u. p. Sztrázsa.)

TISZTA VÉR

az egészség! 10—*

Titkos betegségek, kiütések, halvány-ság, általános fáradtság, gyengeség: mindezt eltűnik, ha a vér egészséges! Gyógymódunk alkalmazása mellett kezesszedünk a gyökeres gyógyulásról. Kérdezősködő levelekhez levélbélyeg csatolandó.

„Office Sanitas“, Paris
30, Faubourg Montmartre

Karácsonyi és újévi tárgyak kiállítása.

Ne mulassza el senki

mielőtt téli árúknak, különösen szücs-árúknak és Jäger-ruhákban, harisnyakban, keztütyükben bevásárlását eszközöli,

LÖFKOVICS LIPÓT

főtéren levő áruraktárát megtekinteni, hol ezen árúknak roppant nagy választékban és a legután, osabban kaphatók.

OCCASIO.

400 darab férfi kalap különböző kivitelben, minden lehető szín- és formában, mélyen leszállított áron	75 krtól kezdve.
160 darab női Valerie-flanel blúz	à 1 frt 20 kr.
100 darab női alsó nadrág	à 75 kr.
150 darab női barchet alsó szoknya	à 85 kr.
100 darab női Valerie-flanel szoknya	à 1 frt 10 kr.

Szücs-árúknak minden árban:

500 darab muff minden színben	75 krtól.
200 darab női sapka	1 frt 20 krtól kezdve.
100 darab női gallér	90 krtól kezdve.
80 darab boa	2 frittól kezdve.
30 darab fehér és szürke boa	à 3 frt.
100 darab gyermek téli köpeny roppant olcsó árban.	
600 darab női felöltő hosszú és rövid.	
300 darab férfi Jäger-ing	à 85 krtól.
200 darab férfi Jäger-nadrág	à 85 kr.

Czipők minden árhoz.

Gyermek-ruhákban — barchet-szövet- vagy trikóból — óriási választék és roppant olcsó árak.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Karácsonyi és újévi tárgyak kiállítása

Karácsonyi és újévi tárgyak kiállítása.

Karácsonyi és újévi tárgyak kiállítása.

Gömör-Kishont t. e. vármegye legtöbb adót fizető bizottsági tagjainak az 1893. évre összeállított névjegyzéke.

- 1 Gróf Andrassy Géza nagybirtokos 10319 frt 48 kr.
- 2 Dr. Schopper György megy. püspök 4786 frt 10 kr.
- 3 Gróf Serényi Béla nagybirtokos 4709 frt 90 kr.
- 4 Heinzelmann Emil vasiparos 2961 frt 63 kr.
- 5 Br. Luzsénzky Henrik nagybirtokos 2548 frt 18 kr.
- 6 Szentiványi Miklós nagybirtokos 2513 frt 62 kr.
- 7 Radványky Károly nagybirtokos 2081 frt 1 kr.
- 8 Farkas Ábrahám nagybirtokos 2070 frt 2 kr.
- 9 Br. Vay Aladár nagybirtokos 1839 frt 21 kr.
- 10 Borbély László nagybirtokos 1786 frt 13 kr.
- 11 Weisz Károly bérlő 1716 frt 59 kr.
- 12 Ragályi Ferencz nagybirtokos 1662 frt 10 kr.
- 13 Gr. Zichy Ferraris Manó nagybirtokos 1500 frt 14 kr.
- 14 Hámos Árpád nagybirtokos 1421 frt 56 kr.
- 15 Sárközy Gyula nagybirtokos 1398 frt 2 kr.
- 16 Forgács József nagybirtokos 1333 frt 68 kr.
- 17 Szentmiklóssy István nagybirtokos 1317 frt 73 kr.
- 18 Hanvay Zoltán nagybirtokos 1284 frt 55 kr.
- 19 Hámos László főispán 1260 frt 72 kr.
- 20 Fáy Barna nagybirtokos 1082 frt 37 kr.
- 21 Szentmiklóssy Aladár nagybirtokos 1063 frt 20 kr.
- 22 Bornemisza István képviselő 1062 frt 44 kr.
- 23 Samarjay János nagybirtokos 1061 frt 29 kr.
- 24 Ifj. Szabó László nagybirtokos 1033 frt.
- 25 Dapsy Béla földbirtokos 972 frt 93 kr.
- 26 Fornét Jenő nyug. törvénzéki elnök 958 frt 52 kr.
- 27 Vajda Ferdinand földbirtokos 957 frt 29 kr.
- 28 Heinzelmann Alfréd földbirtokos 926 frt 83 kr.
- 29 Vad András földbirtokos 918 frt 59 kr.
- 30 Molnár Lajos földbirtokos 909 frt 36 kr.
- 31 Szilárdy Oktáv földbirtokos 856 frt 43 kr.
- 32 Ragályi Gyula földbirtokos 848 frt 93 kr.
- 33 Hevessy László földbirtokos 828 frt 70 kr.
- 34 Szilárdy Béla földbirtokos 821 frt 60 kr.
- 35 Hevessy Benedek földbirtokos 786 frt 26 kr.
- 36 Csizsár László bérlő 779 frt 12 kr.
- 37 Hevessy Bertalan földbirtokos 761 frt 81 kr.
- 38 Szontagh Pál földbirtokos 749 frt 98 kr.
- 39 Beélik Iván földbirtokos 726 frt 38 kr.
- 40 Hevessy József földbirtokos 714 frt 97 kr.
- 41 Hámos Zoltán földbirtokos 688 frt 31 kr.
- 42 Czibur Pál földbirtokos 680 frt.
- 43 Fáy Viktor földbirtokos 666 frt 5 kr.
- 44 Broncs István földbirtokos 662 frt 28 kr.
- 45 Czibur Gusztáv földbirtokos 655 frt 67 kr.
- 46 Aitstok Ede bérlő 621 frt 65 kr.
- 47 Marton János ügyvéd 616 frt 50 kr.
- 48 Diószeghy Zsigmond földbirtokos 614 frt 50 kr.
- 49 Dr. Markó Sándor közigyező 613 frt 50 kr.
- 50 Ifj. Szentmiklóssy Kálmán földbirtokos 608 frt 11 kr.
- 51 Fáy Gusztáv nyug. főispán 604 frt 44 kr.
- 52 Gömör János urad. igazgató 597 frt 44 kr.
- 53 Lovesányi Samu ügyvéd 583 frt 14 kr.
- 54 Kubinyi Aladár kir. trvsz. elnök 576 frt 80 kr.
- 55 Molnár József ügyvéd 568 frt 34 kr.
- 56 Kohn Sámuel regale-bérlő 550 frt 60 kr.
- 57 Sebők Pál földbirtokos 536 frt 96 kr.
- 58 Kovács János viaszkeres. 522 frt 82 kr.
- 59 Okolicsányi Gáspár földbirtokos 502 65 kr.
- 60 Vrbjár Péter r. k. lelkész 501 frt 64 kr.
- 61 Moez Miksa földbirtokos 485 frt 12 kr.
- 62 Rudnay Károly regale-bérlő 484 frt 37 kr.
- 63 Szeffert Antal földbirtokos 482 frt 50 kr.
- 64 Báró Nyáry Sándor földbirtokos 479 frt 82 kr.

- 65 Lukács Béla földbirtokos 465 frt 97 kr.
- 66 Gál János urad. igazgató 464 frt.
- 67 Mariassy Andor földbirtokos 456 frt 89 kr.
- 68 Tornallyay Dezső földbirtokos 454 frt 28 kr.
- 69 Farkas Zoltán földbirtokos 444 frt 52 kr.
- 70 Fáy István földbirtokos 442 frt 82 kr.
- 71 Neumann Herman kereskedő 442 frt 80 kr.
- 72 Ifj. Süteő István ügyvéd 434 frt 28 kr.
- 73 Deutsch Áron regale-bérlő 425 frt 53 kr.
- 74 Tornallyay Zoltán földbirtokos 425 frt 52 kr.
- 75 Hámos Aladár földbirtokos 422 frt 82 kr.
- 76 Braun Mór földbirtokos 421 frt 48 kr.
- 77 Ambrózy József ügyvéd 420 frt 94 kr.
- 78 Böhm József kereskedő 417 frt 12 kr.
- 79 Gaskó János kereskedő 416 frt 96 kr.
- 80 Hanvay Aladár földbirtokos 414 frt 54 kr.
- 81 Thuránszky Marczel földbirtokos 412 frt 43 kr.
- 82 Bornemisza Boldizsár földbirtokos 411 frt 69 kr.
- 83 Beliczky Viktor közigyező 411 frt 60 kr.
- 84 Czékus László földbirtokos 401 frt 14 kr.
- 85 Engel Adolf kereskedő 398 frt 42 kr.
- 86 Id. Hegyessy Sándor földbirtokos 391 frt 99 kr.
- 87 Pál András bérlő 389 frt 07 kr.
- 88 Komjáthy Miklós földbirtokos 389 frt 06 kr.
- 89 Dr. Török János tb. főorvos 387 frt 64 kr.
- 90 Ebeczky Elek bérlő 386 frt 10 kr.
- 91 Gotlieb Gábor regale-bérlő 386 frt 04 kr.
- 92 Szontagh Zoltán fősolgabíró 385 frt 78 kr.
- 93 Bjel Mihály bérlő 384 frt 93 kr.
- 94 Bozoss István molnár 384 frt 75 kr.
- 95 Putnoky Mór képviselő 384 frt 59 kr.
- 96 Grósz Jónás földbirtokos 379 frt 72 kr.
- 97 Schwarz Ede birtokos 377 frt 41 kr.
- 98 Mészáros Bálint rk. pap 376 frt 88 kr.
- 99 Sarlay Pál földbirtokos 375 frt 47 kr.
- 100 Hruska András bérlő 374 frt 08 kr.
- 101 Ragályi Géza vm. pénztárnok 373 frt 10 kr.
- 102 Kubinyi Kálmán földbirtokos 366 frt 92 kr.
- 103 Rozenberg Márton kereskedő 363 frt 58 kr.
- 104 Fekete Nándor gyógyszerész 361 frt 69 kr.
- 105 Horváth László földbirtokos 361 frt 44 kr.
- 106 Kubinyi Manó földbirtokos 360 frt 07 kr.
- 107 Hanvay József földbirtokos 358 frt 90 kr.
- 108 Néhre Gyula kereskedő 351 frt 97 kr.
- 109 Nagy Sámuel nyug. kir. bíró 341 frt 03 kr.
- 110 Vajda András földbirtokos 332 frt 94 kr.
- 111 Hubay László földbirtokos 332 frt 09 kr.
- 112 Szentiványi Árpád képviselő 331 frt 89 kr.
- 113 Kubinyi József földbirtokos 328 frt 30 kr.
- 114 Id. Süteő István városi közgyám 324 frt 80 kr.
- 115 Czibur Kálmán földbirtokos 320 frt 66 kr.
- 116 Tóth Endre magánzó 318 frt 92 kr.
- 117 Remenyik Andor földbirtokos 316 frt 48 kr.
- 118 Bornemisza László Állispán 314 frt 70 kr.
- 119 Dancs László földbirtokos 308 frt 70 kr.
- 120 Markó I. Imre kereskedő 306 frt 92 kr.
- 121 Szentiványi Géza földbirtokos 302 frt 91 kr.
- 122 Mariassy Géza földbirtokos 302 frt 67 kr.
- 123 Madarassy Gyula földbirtokos 299 frt 94 kr.
- 124 Szontagh Andor földbirtokos 297 frt 62 kr.
- 125 Szelezky Dénes földbirtokos 297 frt 39 kr.
- 126 Balog Samu ny. pénzügyig. 293 frt 02 kr.
- 127 Alexy Albert kereskedő 291 frt 18 kr.
- 128 Alitiz Miklós földbirtokos 290 frt 33 kr.
- 129 Hennyei Kálmán ügyvéd 288 frt 21 kr.
- 130 Ecségi Ferencz ügyvéd 286 frt 87 kr.
- 131 Latinák Rudolf földbirtokos 284 frt 05 kr.
- 132 Latinák Frigyes földbirtokos 284 frt 04 1/2 kr.

- 133 Ruthényi Béla földbirtokos 280 frt 73 kr.
- 134 Podhraczký Endre urad. erdőtiszt 280 frt 60 kr.
- 135 Soffer Zsigmond kereskedő 279 frt 44 kr.
- 136 Baksay József kereskedő 278 frt 9 kr.
- 137 Flaskó György földbirtokos 276 frt 29 kr.
- 138 Schlösser Albert kereskedő 276 frt 20 kr.
- 139 Török Bálint árvasz. elnök 274 frt 50 kr.
- 140 Szabó Agoston curiai bíró 269 frt 87 kr.
- 141 Horváth János földbirtokos 269 frt 37 kr.
- 142 Urszinyi Zsigmond gyógyszerész 266 frt 96 kr.
- 143 Fejérváry János földbirtokos 266 frt 38 kr.
- 144 Id. Mojzes János kereskedő 264 frt 82 kr.
- 145 Langhoffer Sámuel kereskedő 263 frt 89 kr.
- 146 Adám Márkus keresk. ügynök 261 frt 62 kr.
- 147 Tirscher Szilárd gyógyszerész 261 frt 30 kr.
- 148 Draskóczy László fősolgabíró 261 frt 22 kr.
- 149 Schmidt Bernát gyárigazgató 260 frt 15 kr.
- 150 Basilides János birtokos 257 frt 98 kr.
- 151 Pazár Andor járás orvos 257 frt 4 kr.
- 152 Komjáthy István ref. pap 254 frt 64 kr.
- 153 Roth Dávid kereskedő 252 frt 1 kr.
- 154 Hamaliár Károly gyógyszerész 251 frt 99 kr.
- 155 Vajda Gyula földbirtokos 251 frt 18 kr.
- 156 Abaffy Gusztáv földbirtokos 250 frt.
- 157 Janovics Gyula gyárigazgató 249 frt 81 kr.
- 158 Groszmann Jakab gyáros 249 frt 64 kr.
- 159 Kubinyi Andor fősolgabíró 248 frt 85 kr.
- 160 Kubinyi Imre földbirtokos 248 frt 69 kr.
- 161 Vattay Antal földbirtokos 247 frt 6 kr.
- 162 Ethy Károly nyug. aljárásbíró 242 frt 96 kr.
- 163 Rolkó József regale-bérlő 242 frt 88 kr.
- 164 Varga József kereskedő 242 frt 40 kr.
- 165 Dapsy József vm. főpénztárnok 241 frt 35 kr.
- 166 Baksay István tanár 240 frt 16 kr.
- 167 Matheidesz Samu földbirtokos 239 frt 94 kr.
- 168 Somoskeőy Agoston földbirtokos 239 frt 85 kr.
- 169 Homola András bérlő 236 frt 29 kr.
- 170 Osskó Lajos birtokos 234 frt 31 kr.
- 171 Dr. Daxner Samu földbirtokos 232 frt 39 kr.
- 172 Babarik Márton földműves 230 frt 44 kr.
- 173 Liptay József magánzó 228 frt 20 kr.
- 174 Glósz Antal iparos 226 frt 31 kr.

Rimaszombat városa közrend és köztisztasági szabályrendelete.

— Életbe lép 1892. évi december hó 1-én. —

I. Általános rész.

1. §. Ujévi-, ünnepi- vagy más alkalmi köszöntés, oly ezéltől, hogy ez által az illetőnek anyagi haszna legyen, bármí módon történjék is az, tilos.
2. §. Nyilvános kutaknál mosni és annak környékét bármí módon berondítani, tilos.
3. §. Építéseknel alkalmazott munkásoknak és hozzá tartozóknak a rendes munkaidőn túl a munka helyén tanyázni és hálni tilos; a beépítendő területből kihányt, valamint a lebontásból eredő bármíféle anyagnak, ha azt közlekedési, rendőri, vagy más köztekinetek kívánják, rögtöni eltávolításáról az építető, a munkások elhelyezéséről pedig a vállalkozó tartozik gondoskodni.
4. §. Építések alkalmával az állványok és lépesők oly szerkezettel látandók el, hogy az építési anyagok hulladéka az arra járókat ne veszélyeztesse, és hogy a munkások a leesés veszélyének kitve ne legyenek.
5. §. Havat, szemetet, törmelékét csakis a rendőrkapitányi hivatal által kijelölt helyre szabad kihordani.

TÁRCZA.

Az illem.

Hogy ott a hangtalan magányba
Halljam szívének halk nesztét,
Na jöjjön Édes a fasorba,
Hadd csókoljam meg a kezét.

A lombnak árnya ránk borulva
Szerelmes szókát zeng, kiált.
A holdnak ingó koszoruja
Sugárba vonja homlokát.

És én nem földi érzeménytől
Hevítve, égye, lángolón.
Kiszállva a föld légköréből
Ruháját lázzal csókolom.

S könyörgve kérem: „esillapítsa
Az ajkam édes ajkival!“
— — S odább vagyok durván taszítva
Az illem reguláival.

„Goromba! menjen el szememtől
S ne lássam többet sohasem!“
A könyű omlik a szeméből
S kezemre hull le csendesen.

Juhász László.

Az én szomszédaim.

(A Gömör-Kishont eredeti tárazája.)

Az újságlap kiesett a kezemből, akkora lármá váltotta fel az imént még csak bosszantóan hangos szóváltást. A lépcsőházban handabandáztak, s azt hittem, a házmaster expedíál kifelé valami rovott multu váratlan vendéget, hanem egyszerre csak botok csatogása, a büntető törvénykönyv ide vonatkozó szakaszai alapján ugyan- csak erősen beszélőként minősíthető szítkok özöne hangzott fel s közvetlen ajtóm előtt egy kitünően iskolázott női hang ekként sikolt:

„Segítség! megölik a férjemet!“

Phlegmatikus ember vagyok, s különben is kedvenez, megrögzött szokásomnak hoztam áldozatot, tudniillik a „Nemzet“ esti lapjának olvasásával kényszeríttem az álmot, de e sikoltás annyira megrázott, hogy ész nélkül ugrottam ki ágyamból.

Mert nem lehet ám tréfa dolog, mikor valakinek a férjét gyilkolják, s a rémregények borzalmait által egy-

szerre megkapottan éreztem, hogy nagy szerepekre vagyok hivatva egy sötét tragédiában.

Egy pillanat alatt önműködő esernyőmet dárdaként magam elé feszítve égő gyertyámmal, a folyosón voltam, s itt mindenekelőtt szememet lesütve, mélyen elpirultam, előttem állva tördelő kezekkel, arczán az ijedség és borzalom minden látható jeleivel egy szobor termetű hölgy, a legkifogástalanabb estélyi toaletben:

„Uram! az Istenért! ha van Önben egy paránya az emberszeretnek, az irgalomnak, mentse meg férjemet!“

És csakugyan, a fölöttünk levő emelet lépcsőházából ádáz dulakodás idegfagyasztó zaja hangzott le; kivethető volt, hogy a létérti küzdés legszűz határain, válogatatlán fegyverekkel harcra talán két, talán három ember, s a sokemeletű óriási bérház egyetlen ablaka sem világos, egyetlen ajtajából sem tör elő a gyengébbek segítsége, sőt a mindig harcziás hangulatú házmaster sem ad életjelt magáról.

Tehát itt vagyok én! kellő boesánatkérések után fogatékos öltözékem miatt cipőt rántva, elég rövid téli kabátomat magamra huzva, gyertya s esernyővel a halál-megvetéstől áthatottan rohanok fel a lépcsőn.

Két öklömmi emberke, egy öreg s egy fiatalabb kapaszkodott egymás orrába, fülébe, s iszonyu dühvel karmolták, cibálták egymást.

Esernyőmmel úgy ütöttem szét köztük, hogy meglepetésükben rögtön szétváltak, s kiűzőleg néztek reám. Leszidtam őket derakasan, s mindtán erélyes föllépésemre az öreget öreg felesége berángatta egy ajtón, az ifjabbat, kibén joggal sejtettem az alatt még mindig iszonyuan jajveszékélő hölgy férjét: gondozásom alá vettem.

Pogányul össze volt karmolva, úgy nézett ki az arca, mint egy ujveretű rostélyos, s kellő időt hagyván a viszontlátás örömeinek átélvezésére, flastrommal kezdtem beragasztgatni a karmolások nyomait.

A hölgy azáltal végig ajult diványomon, denaturált spiritussal kellett életre hoznom; vesztetemre, mert olyan jajveszékélést esapott, hogy dobhártyáimat kellett féltennem.

Az előző héten párbaj-segéd voltam, s az alkalommal egy négyzögméternyi flastrom maradt nálam; lassacsán felragasztgattam a férj arczára, s pirulva hallgattam ez asszony áradozó magasztalásait hősiességem fölött.

Persze fogalmam sem volt arról, hogy kik lehetnek. A férj frakkban, a nő uszályljal, mint a kik bálból, estélyről vagy hangversenyből jönnek. Folyton egy rablót, gyilkost emlegettek, fenyegettek, a ki természetesen nem lehetett más, mint az öreg, kit felesége bizonynyal ép úgy borogattott s flastromozott.

Haza kellett őket kísernem, fölöttem laktak a harmadik emeleten; fogatékos öltözékem daczára salonjukba

vezettek, s a nagy ijedtségtől lassan-lassan magukhoz térve theát s hideg sültet találtak föl, thea és hideg sült mellett igyekezték aztán megismertetni engem a helyzettel.

A férjet Steinernek hívták, könyvvezető volt, az asszony Valdini Therézina született Spitzer, egy külföldi operaház drámai énekesnője.

Szerették egymást, a szülők ellenzése daczára, kik leányukat inkább szerették volna egy gróf kedvesének, mint egy könyvvezető nejének látni, egybekeltek.

Az asszony a budapesti operaház kívánt szerződni, épen egy hangversenyben énekelt a Vigadóban, jó siker, taps, dicsőség mámorával jönnek haza, az apa, illetve após a lépcsőházban sötét éjjel rájuk les, az asszony megszalad, a férj helyt marad, s azt nyeri vele, hogy az egész arca össze van karmolva.

Hanem hiszen majd feljelentik a vén bűnöst, a vén rablógyilkost felakasztatják, aztán becsukják, s legvégül ők fognak rá lesni, s irgalmat nem ismerőleg kitépik szakállát, bajuszát.

Ez a megteendő feljelentés reám nézve is végzetessé vált. — Az átélt izalmaktól, s a teméntelen elfogyasztott theától fölhevülve, természetesen visioim voltak fölös számmal, mikor meg aztán egy kis jótékony reggeli álmom kerülgetett volna, kopogtatás riaszt föl.

— Nevem Spitzer.

— Nagyon örvendek, szerfölött örvendek, mivel szolgálhatok?

— Én vagyok az a bizonyos Spitzer, a ki tegnapi összeszólalkoztam a vömmel.

— Mondhatom, szép kis összeszólalkozás volt.

— Kérem alássan, úgy hallom, hogy a vöm fel akar jelenteni a kriminálba, s uraságod lesz a tanu. Azért jöttem, hogy megmutassam a fejemen ezt a négy dagantot, a vöm attól a zsványtól kaptam, hogy ha erre is tetszenék tanuskodni, megszolgálom.

Alig repitem ki Spitzer urat az ajtón s kezdek az öltözködéshez, ismét kopogtatnak:

— Spitzerné vagyok, tiszteletemet kívántam tenni, s megköszönni uraságodnak, hogy férjemet annak a nyomorultnak a kezéből kiszabadította. Hanem feljelentem, becsukatom, ha szászor vöm is. Uraságod mindent látott, tudom hogy talpig uri ember, tanuskodik egy ősz apa érdekében, kit tulajdon leányának férje koldussá tett. Egy igen szép libamáj . . . .

Spitzerné repül, én mosakodom; kopogtatnak, a szappant a belépő fejéhez vágom . . . sikoltás.

Délben felmótdtak . . . a házi asszonyomat treffelttem el a szappannal.

Erdélyi.

6. Elhullott állatok csak a városi gyepteremtől és csak a gyepteremre térre vihetők ki.

7. §. Trágyatelepet a város közelében és pedig a legközelebbi lakóháztól egyenes irányban számított 200 méterrel túli távolságra lehet csak berendezni; a városi tanács azonban ezen távolságot a szükséghez képest messzebbre is határozhatja.

8. §. A póczegödört rendszerint csak a városi gyepteremtől lehet tisztítani, ha azonban valaki azt más által tisztíttatni, vagy az abban gyűlemlett ürüléket más, mint a városi hatóság által e célra kijelölt helyre hordatni kívánja, tartozik ebbeli szándékát a rendőrkapitányi hivatalnak előre bejelenteni, s az ürüléket a szokott módon kellőleg fertőtlenített és szagtalanított állapotban kihozni e célra készült, légmentesen elzárt készülékben, a városon kívül eső területre hordani.

9. §. A póczegödör tisztítása november hó 1-étől február hó végeig terjedő időszakban éjjeli 9 órától reggeli 5 óráig, egyébkor éjjeli 10 órától reggeli 4 óráig tart, s teljesen elzárható kocsiban eszközölhető, a mely minden kivétel nélkül fertőtlenítendő.

10. §. A gyepterem-eljárás díja, mely a rendőrkapitányi hivatal által közigazgatási úton hajtatik be:

Minden befogott kutya megsemmisítéseért a város 10 krt, minden befogott kutya kiváltása fejében tulajdonosa 40 krt, elhullott kisszebb állat kivétel, eltakarítás és esetleges megnyúzásaért 20 krt, nagyobb állatért 1 frtot fizet a gyepteremnek; a póczegödör tisztítási bére a használatban lévő állított kocsis irtartalmához képest a városi tanács által állapították meg.

11. §. A rendőrkapitányi hivatal által kijelölt sertéspörkölt helyek az azokat folyton használók által tisztán tartandók.

II. Különös rész.

12. §. Az utca felőli ház tulajdonos, esetleg bérlője és pedig emeletes háznál mindig a földszinten lakó köteles gondoskodni arról, hogy a ház előtti járda vagy hol ez nincsen, 2 méter szélességű tér a szeméttől, sártól, hótól és jégtől reggeli 8 óráig folyton feltisztíttassék, s hogy nyári meleg napokban a járda legalább reggel kellőleg megöntöztessék.

13. §. A járdára és utcára az udvarból vagy épületből csakis eső vagy egészen tiszta víz folyhat ki és csak is ilyen önthető ki.

14. §. Senkinek építményét bármi módon berondítani nem szabad.

15. §. Éjjel a kutyát utcára kibocsájtani, nehogy ugatása által az alvók nyugalmát zavarja, nem szabad.

16. §. Tilos a város területén a nyugalmat és rendet háborító zajt, lármát bármi módon előidézni vagy botrányt okozni.

17. §. Tilos nyilvános helyeken, nyilvános járműveken minden a közrendet vagy egyes személyeket sértő botrányos magaviselet.

Az ily egyén, ha felhívásra illetlen magaviseletével nem hagy fel, karhatalommal is eltávolítható, esetleg letartóztatható.

18. §. A város területén, köztérekben, sánczokon patakban bármiféle állatot legeltetni, étenni és bolyongni engedni tilos.

19. §. Egy évnél idősebb csikók a városban szabadon nem bocsájtathatók.

20. §. A város utcáin a sebes hajtás tiltatik.

21. §. Fogatot felügyelet nélkül hagyni nem szabad, ha pedig erre azt a fogat vezetője rövid időre mégis kényszerült lenne, a lónak az istállója felé kell visszahozni.

22. §. A ruganyos kocsik és járművek nyilvános lámpái alkonyat után meggyújtandók.

23. §. A kocsik vezetői a netán előttök haladó gyalogosokat hangos kiáltással tartoznak figyelmeztetni.

24. §. Szánokba fogott lovak esengőkkel vagy pergőkkel látandók el.

25. §. Tilos a város utcáin és téerein ostorral patogni.

26. §. A városban egyáltalán és közelében pedig 100 méter távolságra semmiféle lőfegyverrel sem szabad lövöldözni.

27. §. Hirdetmények csakis az e célra készített táblákra függeszthetők; magánházak falaira tilos. A kiragasztva lévő magánhirdetmény csak akkor tétphető le, ha az abban kitett határidő lejárt; hivatalos hirdetményt magán embernek sohasem szabad megsemmisíteni.

28. §. Szállodák, vendéglők tulajdonosai vagy bérlői kötelesek éjjeli vendégeikkel az e célra rendelt és a rendőrkapitányi hivatalnál átvehető bejelentési lapokat kitöltetni, s azt másnap reggeli 9 óráig a rendőrkapitányi hivatalnak beszolgáltatni.

29. §. A vendégek részére kiszolgáltató étel- és italneműek árjegyzéke a közönségnek mindig rendelkezésére álljon.

30. §. Nyilvános helyen a záróra hétköznap éjjeli 12 óra, ünneppal éjjel után 2 órában állapították meg. Ettől eltérés csak országos vásárokat előtti és utáni napokon és a rendőrkapitányi hivatal engedélye mellett történhetik. Zajos mulatozás záróra után még zárt ajtók mellett is tilos.

31. §. Kávéházakban, sörházakban, csak egy fizetéses pinczernő, szállodákban és vendéglőkben szintén csak fizetéssel ellátott és rendőrkapitányi, illetve orvosi felügyelet alatt álló egy szobaleány tartható. Kocsikban, pálinkamérésekben, kávémérésekben a vendégek kiszolgáltatására nöcselődöt tartani tiltatik.

32. §. Tilos a járdán csoportosulás által a közlekedést akadályozni.

33. §. Tilos a járdán marhával, székkel, tárgonczával állani vagy járni.

34. §. Tilos a rendőrkapitányi hivatal előleges engedélye nélkül a járdára, utcára és terekre a közlekedést gátló bármi tárgyat le- és kirakni, vagy a házra kifüggeszteni.

35. §. Az épületek homlokzatán kívül eső kirakatok alkalmazása tiltatik.

36. §. Fel- és lerakodások alkalmával a köztérekben és utcákon elhullott szemet azonnal feltisztítandó.

37. §. Tilos az utcákon kifogni, vagy étenni.

38. §. Az utcákon és téreken állatot megölni tilos.

Vásárok:

39. §. Heti és napi vásárok alkalmával a sátrak a vásár reggelén állítandók fel, éjjelre azonban mindig eltávolítandók.

Országos vásárok alkalmával a sátrak, bódék, a

vásárt megelőző — legfeljebb — 3 nap alatt építhetők fel, a vásár után 2 nap alatt pedig szétbontandók és eltávolítandók. Ezen határidőbe az ünnep és vasárnap be nem számítatik.

40. §. Iparosok és kereskedők áruhelyiségei, úgy állítandók fel, hogy az 8 méternél hosszabb és 4 méternél szélesebb ne legyen, s úgy szerkesztendők, hogy ez által a köztér talaja meg ne rongáltassék.

41. §. Sátorhelyre való elsőbbséget azon minőség határozza meg, hogy az illető helybeli vagy idegen; a helybeli a megyeinél, a megyebeli más megyeinél és egymás között azon időpont, a midőn az illető a célra állott — illetve az iparhatóságnál ipar-igazolványt nyert.

42. §. A megyebeliek akként soroztatnak, a mint azon helyen a hová valók, a helybeli iparosok, kereskedők sorozva vannak.

43. §. A ki állandó áruhelyet akar magának biztosítani, az u. n. sátorhelyért, az □ méterenként 1 frtot tartozik előlegesen a városi pénztárba lefizetni; a sátorhelyért folyamodók közül annak van elsőbbsége, a ki régebb időtől látogatja a helybeli vásárokat.

44. §. Sátor-levél a következő feltételek mellett adatik ki:

a) A felsőbb helyen jóváhagyott városi árszabályzatban megállapított helypénz, minden alkalommal az annak beszedésére jogosítottak megfizetendő.

b) A nyert sátorhely személyi jogot képezvén, másra át nem ruházható, s ha a célegygyezésben változás történik, az a tanácshoz bejelentendő, mely esetben a belépő új tag, a sátor-hely egységi díjának felét pótlólag megfizetni köteles.

c) Ezen sátor-helyen az annak használatára jogosult csak a saját ipartermelvényeit avagy olyakat árulhat, melyeket bizományban tart.

d) Ha a hatóság a vásári sátor-helyek újbóli rendezését, vagy a vásár más helyre áttelepítését szükségesnek látván, köteles ezen intézkedésnek magát alávetni.

45. §. Ezen sátor-helyhez való jog megszűnik:

a) ha egy éven át tartatni szokott országos vásárokat egyikén sem jelenik meg eladás céljából;

b) ha bírói jogerős határozattal ellene esőd nyitattik;

c) ha a jogot nyert cézég megszűnik vagy egészen újra alakul;

e) és halál esetén.

46. §. Az özvegy nő férjéhez menetelég, a helyre nézve férje előnyeit megtartja.

47. §. A ki sátor-helyét a vásár napjának reggeli 9 órájáig elnem foglalja, annak helye másnak adható át.

48. §. Minden árúcsikket csak a rendőrkapitányi hivatal által kijelölt helyen szabad árulni.

49. §. Árút oly módon kínálni, hogy ez által a közcsend és rend tartósan vagy gyakran háborítva legyen, nem szabad.

50. §. Viszontelárúsítóknak a bevásárlás csak reggeli 9 órától engedtetik meg.

Fürdők:

51. §. Nyilvános fürdők csak a tanács engedélye mellett létesíthetők, a melyek aztán folyton rendőri és orvosi felügyelet alatt állanak. A fürdő használatba adása, valamint annak beszüntetése a rendőrkapitányi hivatalnál bejelentendő.

52. §. A fürdők, úgy annak összes felszereléseit folyton tisztán tartandók. A fürdéshez mindig tiszta új szappan és még más által nem használt törülköző és lepedő adandó.

53. §. A fürdés és a felszerelésekért járó díjak rendőrkapitányilag hitelesített táblázata nyilvános helyen kifüggesztendő.

54. §. Fürdőben kéjő nem lakhatik.

55. §. Ragályos és bőrbetegségben lévő egyének fürdő nem, vagy csak orvosi rendelésre adható; de a fürdőkád ily beteg után kellőleg kitisztítandó és fertőtlenítendő.

56. §. A város tulajdonát tevő „Diana“ fürdő kertbe szekerén csakis oly egyén hajthat be, a ki gyalogjárásra képtelen, s ily esetben sem szabad sebesen hajtani.

Ezen a fürdőkert kapujának egyik szárnya folyton csukva tartandó.

57. §. A Széchenyi-kert, s az ezzel összeköttetésben álló fürdő- és Casinó-kertben kutyát, macskát tartani tilos.

58. §. A Széchenyi-kert csak is a város által fenntartott „Gizella“ kislendővő intézet gyermekei számára rendezendő mulatságok alkalmával zárható el a közönség elől, más célokra rendezendő mulatságoknál csak egyedül a körönd.

59. §. A Széchenyi kertbe kutyát csak vezetéken szabad bevinni; a ki kutyáját e nélkül vinné, köteles azt felszólításra vezetékre fűzni vagy azonnal eltávolítani.

60. §. A város tulajdonát tevő nyilvános kertek kapujai esti 10 órakor becsukandók, kivétel csak is engedélyezett mulatságok alkalmával tehető.

Sírhely:

61. §. Sírhelyet ingyen csak polgár, ennek neje és gyermeke kap; mások ezért 5 frtot tartoznak fizetni; polgár kettős sírhelyért hason díjat fizet.

62. §. A sírok kiásásaért egyelőre a következő díjak állapítottak meg:

3.50 mtr. mély sírért	8 frt.
3.00 mtr. mély sírért	6 frt.
2.50 mtr. mély sírért	3 frt.
régi sír felbontásáért	3 frt.
hivatalból rendelt, vagy a szegény intézetbeliek részére ásott sírért	1 frt.
A megyei közokmányban elhaltak számára	2 frt.

Szikviz:

63. §. A szikviz-gyár és készítménye hatósági felügyelet alatt áll, és pedig: az üvegek belső, külső és a viznek tisztasága a rendőrség; a gép- és a gyártás, a városi orvos ellenőrzése alatt; minden tisztálatlanság szigorú büntetés alá vonandó.

64. §. Csak oly üveg bocsájtatható forgalomba, melyen a szikviz-készítő neve rajta van.

III. Magánházak és udvarok.

65. §. Az udvarok kapui, május hó 1-től október hó 1-éig esti 10 órakor, október hó 1-seje után pedig 9 órakor kulcsal vagy reteszszel bezárandók.

66. §. Ha az udvaron több lakosztály van, a kapuhoz mindenkinek kulcsal kell bírnia.

67. §. Minden udvar, illetve lakház számmal látván el a tulajdonos köteles arról gondoskodni, hogy az ne hiányozzék, és hogy mindig olvasható állapotban legyen.

68. §. Ott, hol az ablak a járda felett oly magaságban van, hogy a járók fejekkel elérhetik, az ablak-szárnyakat kitámasztani tilos.

69. §. Az emeleti, vagy magasabban helyezett ablakokat — abba állva, vagy ülve — tisztogatni nem szabad.

70. §. A kutak mellé olyan tárgyat — a mely annak vizét befertőztethetné — 4 méterrel belől alkalmazni tilos.

71. §. A kutak évenként legalább egyszer kitisztítandók.

72. §. Minden udvarban legalább egy kútnak kell lenni, a hol ez hiányozna, jelen szabályrendelet életbeléptétől számított egy év alatt kiépítendő.

73. §. Szemetet, trágyát és minden egyéb hulladékot hordó szekér úgy készíttendő, hogy arról a köztérekben és utcákon semmiféle hullhasson le.

74. §. Árnyékszék az utcától távol — a belsőségben és lehetőleg — úgy kell felállítani, hogy az a közszemléletnek kitéve ne legyen.

75. §. Az árnyékszék, illetve póczegödört úgy készíteni, hogy annak tartalma a városon keresztül folyó patakok, Sodomató vagy Rima folyóba, továbbá idegen területre fusson vagy kiereszthető legyen, tilos.

76. §. Tavasszal, nyáron és ősszel a póczegödör, árnyékszék és vizelőhelyek, a szükséghez képest fertőtlenítendő; a szemét és póczegödör tartalma — mielőtt az teljesen megtelt volna, kiürítendő, de évenként legalább egyszer alaposan kitisztítandó.

77. §. Mindenemű folyadékot, a mely bűzös és undorító, csak tökéletesen elzárható készülékben és csak az éjjeli órákban szabad kihordani.

78. §. A rendőrkapitányi hivatal engedélye nélkül 8 napnál hosszabb ideig való tartózkodásra senki be nem fogadható, s az illető háztulajdonos vagy megbízottja köteles lakóját az e célra készült bejelentési lapon a rendőrkapitányi hivatalnál bejelenteni, ha pedig lakójának a városban tartózkodás meg nem engedtetnék, lakásából 24 óra alatt eltávolítani, és hogy ez megtörtént, bejelenteni tartozik. A lakó távozása mindenkor bejelentendő.

79. §. Minden beltelek tulajdonosa, vagy hol többen laknak, a tulajdonosok kötelesek a házaik előtt elterülő udvarrészt folyton tisztán tartani. Tilos másnak udvarát bármi módon berondítani.

80. §. Közös udvart akként használatba venni, hogy az által a többi tulajdonosok, annak használatában kisebb-nagyobb mértékben és hosszabb ideig akadályozva legyenek, nem szabad.

81. §. Ott, hol a beltelek többek tulajdonát képezi, kötelesek tűrni, hogy az eső-víz udvar-részükön át elvezethető legyen.

82. §. A szomszéd köteles megengedni, hogy bárminő építmény telke felé néző oldalát megigazíthassa; az igazítottá azonban köteles azt oly időben eszközöztetni, a midőn az kár nélkül megtehető, vagy ha elhalaszthatatlan, az okozott kárt azonnal megtéríteni.

IV. Büntetések:

83. §. Jelen szabályrendelet ellen vétők az 1876. 14. t.-cz. 7. §. utmutatása szerint büntetendők, s a behajtott bírságpénzek az ezen szakaszban kijelölt célra fordítandók.

A 4. 9. 23. 26. 28. 30. 34. 55-ik §-ban tiltott szabályellenességek miatt behajtott pénzbüntetés az államkincstár javára fordíttatik.

A közrend és tisztaság elleni kihágások elbírálása a polgármester vagy a tanács által e célra kijelölt helyettes hatáskörébe utaltatik.

Hírek és vegyesek.

A turesoki iskola és az ezzel kapcsolatos tanító-juttalmazási esetre vonatkozólag újabban a következő levelet vettük, s ezzel — reméljük — a dolog végre valahára már befejezést nyer: „Tekintetes Szerkesztő ur! A „Gömör-Kishont“ n. évi 46-ik számában „Vármegegyi újdonságok“ cz. rovatában „Reclamatio“ czimű egy levél volt közölve, melyre pár szóval bátor leszek felelni. A t. levélíró levelében arról panaszkodik, hogy turesoki tanítói működése, a Fáy-féle 135 frtos jutalommal kitüntetett Mánczos József vashegyí tanítónak lett érdemű betudva s kijelenti, hogy Turesokon az elmúlt három éven keresztül nem Mánczos József, hanem ő működött eredménnyel. Ez állítás a t. levélírónak egyenesen megtagadja Mánczos Józsefnek a turesoki iskolánál szerzett s a kitüntetés indokolásában is felemlített érdemeit. Az tény, hogy t. levélíró Turesokon eredménnyel működött három évig, de ezen működése még nem zárja azt ki, hogy a kitüntetett Mánczos József is ne működhetett volna ugyanott és ugyanazon idő alatt szintén eredménnyel. A Mánczos József turesoki működésére nézve elég legyen felhoznom azt, hogy a felhozott működési idő első s így legnehezebb évében M. J. volt az, ki a turesoki népiskola növedékeinek nagy részét (III.—VI. oszt.) és az egész ism. isk.) személyesen tanította, míg a t. levélíró a megmaradt I. II. osztályokat vezette. Azóta pedig, mint vezető-tanító, a turesoki iskola ügyeit is valóban vezette s jó tanácsaival a szakdolgozatokban, a t. levélíró folyton gyamolított. Ezek szintén tények, melyekről a t. levélíró is tud valamit s melyek reclamációját teljesen indokolatlanná teszik. A díjakat osztó m. t. bizottság tehát joggal hivatkozott Mánczos Józsefnek a turesoki iskola körül szerzett érdemeire „is.“ Remélem, a t. reclamáló jelen levelém elolvasása után teljesen megnyugszik a történetekben s evel együtt csak is örülni fog egy collegájának jól megérdemelt kitüntetés alkalmával. A tekintetes Szerkesztő urat pedig tisztelettel kérem, kegyeskedjék jelen levelemet becses lapjában szintén közölni, a mint a t. levélíró is megjegyzé: „a félreértés kikerülése céljából.“ Mely tiszteletem kifejezése mellett maradok Vashegyén, 1892. november 10-én. Tekintetes Szerkesztő urnak, alázatos szolgálója Pál Béla, tanító.“

Loállomány vizsgálata. Az okból kifolyólag, mely szerint a Rimaszombati járás két községének lovai között ragadós betegség merült fel, városi állatorvos által f. hó 13. és 14-én városunk területén a loállomány megvizsgáltatott. Ezen vizsgálat alkalmával kitudt, hogy a lovak között ez idő szerint ragadós járványos betegség nem uralkodik.